

Sint Martinus

Parochieblad van de Oud-Katholieke Kerk voor Groningen, Friesland,
Drenthe en de Noordoostpolder

Jaargang 38
Pasen

#1



In dit nummer

Daar nu het feest van Pasen is: alleluia.....	3
Eerste communie.....	4
Wat is dit nu?.....	4
Voorbeden (3).....	5
Van de synode.....	7
Licht in donkere dagen.....	9
Uitreiking Sint Maarten Penning.....	11
Dankwoord van Adrie Paasen.....	12
Heilig vormsel, vernieuwing en bevestiging..	13
Inrichting van de kerk in Groningen.....	16
Vieringen.....	18
Parochiegegevens en colofon.....	19



Daar nu het feest van Pasen is: alleluia

In de voorbije lange en strenge vorstperiode werd de natuur sterk op de proef gesteld. De bomen stonden kaal te kijken in de kille wind. De vorst zat diep in de grond, ons eigen tuintje en de weilanden lagen er wat troosteloos bij: vaal bruin en griuw. Alleen de Elfstedentocht zou nog een beetje kleur geven aan de grijze winter, maar ook die zakte door het ijs. Het was een tijd van mijmeren: wanneer gaat alles weer groen worden? Wanneer gaat de warmte het toch weer winnen van de kou? En jawel, de bomen krijgen weer knoppen, het gras kleurt langzaam groen en uit de diepbevroren aarde steken vroege krokussen toch weer de kop op. Wie rondkijkt ziet het: op alle fronten is het leven sterker dan de dood.

Dit leidt ons naar een 'doordenkertje': denken we dat God zuiniger is op het gras dan op zijn mensen die het zaaiden of zuiniger op het leven van de krokussen dan op het leven van hen die ze hebben geplant?

Kom, rol de steen van je hart, ga zien en geloven. 'Niemand leeft voor zichzelf, niemand sterft voor zichzelf; wij leven en sterven voor God, onze Heer. Aan Hem behoren wij toe'.

In de vroege morgen, toen de zon juist op was, het donker het ging verliezen van het licht, heel vroeg nog, gingen een paar vrouwen naar het graf. Daar aangekomen hoorden en zagen zij dat Hij verrezen was; en zij vertelden het aan de andere leerlingen en deze vertelden het weer verder aan iedereen die het horen wilde: Hij die mensen leven schonk, licht gaf aan mensen in het donker, Hij die al die mensen deed opstaan, is nu zelf opgestaan uit de doden.

De kerk zegt het vandaag die eerste leerlingen na: de gekruisigde, gestorven en begraven, gevallen als zaad in de grond, Hij is tot bloei gekomen, zijn Vader heeft het leven sterker gemaakt dan de dood. Geldt dat nu voor alles en iedereen? Dat geldt voor iedereen die in zijn geest mensen opbeurt, helpt opstaan uit hun zorgen en verdriet. Wie lente maakt voor mensen, vindt zomer bij God. Of denken we toch dat God zuiniger is op gras dan op de mensen die het zaaiden, dan op de mensen die mogen meewerken aan Zijn machtige schepping, onze aarde?

We blijven allemaal 'Emmausgangers', mensen met twijfels want er is geen tastbaar bewijs van Zijn opstanding en verrijzenis, met mensenogen zien we zelfs Zijn aanwezigheid niet in brood en wijn tot onze ogen opengaan zoals bij die Emmausgangers want nog nooit had iemand de Schriften zo tastbaar uitgelegd. Inderdaad als de Schriften niet opengaan dan blijft Zijn aanwezigheid onder ons (in brood en wijn) een goedgevonden theorie maar geen beleving, geen leven met Hem! Zijn aanwezigheid in de Schriften is de basis van gans ons geloof en Hij zei het zo prachtig: 'Wist gij dan niet dat dit alles moest geschieden?' Toen zij het wisten gingen hun ogen open en herkenden zij Hem bij het breken van het brood, bij het drinken van de wijn.

Daar ligt dus de weg om tot geloof te komen: Mozes en de profeten ontsloten door Jezus (de heilbrenger) die voor ons de Christus (de gezalfde) is geworden.

Elke eucharistie is een enige gelegenheid om tot geloof of dieper geloof te komen in gebed. Wij bidden dat Hij er voor zorgt dat onze ogen open gaan en dat wij de Schriften mogen begrijpen.

Dit is het verhaal van de eindeloze trouw van God, die door alle eeuwen heen de mens nooit heeft losgelaten, ook niet als die mens tegenviel. Laat dit onze grote troost zijn: daar nu het feest van Pasen is: alleluia!!!

J.A. van Handenhoven (assisterend pastoor van de parochie Amersfoort)

Eerste Communie



Op 11 maart ben ik ter communie gegaan ik vond het erg leuk om dat te doen. Het was ook erg spannend, vooral voor de schriftlezing was ik een beetje zenuwachtig, maar ik vond het vooral leuk. Ik vond het ook leuk dat pastoor Kinninging de dienst deed omdat hij mij ook gedoopt heeft en ook mijn ouders heeft getrouwd en ook mijn broertje gedoopt. De dienst zelf was ook mooi en dat lied waar soms mannen en soms vrouwen alleen zongen vond ik het mooist. Ik wil iedereen ook speciaal bedanken voor het komen en ook voor de cadeautjes. Ik ben er erg blij mee. Het was ook erg gezellig, en er waren ook een vriendinnetje en twee van mijn juffen gekomen.

Lena Scheijde



Wat is dit nu?

Veel mensen gebruiken het regelmatig: olijfolie. In de landen rond de Middellandse zee maakte olijfolie al in de oudheid deel uit van het dagelijks leven; ook in het oude Israël. In de bijbel is overvloed aan olie een blijk van goedertierenheid van de Heer (vgl. Psalm 23). Mensen zalven met olie kan zowel een feestelijk en geurig gebaar zijn, als een teken van liefdevolle verzorging. Het volk Israël gebruikte olijfolie ook bij de zalving tot de heilige dienst van voorwerpen, en van koningen, priesters en profeten. De knecht van de Heer die Israël op het eind der tijden verwacht noemt zij de Gezalfde. Tot de kern van de belijdenis van de kerk hoort: Jezus van Nazareth is de



koning, priester en profeet in eeuwigheid. Jezus is de gezalfde, naar het Hebreeuws: de Messias, naar het Grieks: de Christus. Het gebruik van Olie in de Kerk bouwt voort op de oude joodse en vroeg-christelijke praktijk. Als we in de Kerk zalven met olie is dat meer dan een teken of een gebaar. Het is één van de manieren waarop God ons zegent met de heilige Geest. De olie die daarvoor wordt gebruikt is bijzonder omdat het voor Gods bedoelingen is gereserveerd.

Jezus heeft alledaagse dingen gebruikt om zichzelf aan ons te openbaren: brood, wijn, water, olie. Door de Geest geeft Christus de Kerk heden de kracht om door diezelfde symbolen de mensen nabij te zijn en zichtbare tekenen van het Koninkrijk op te richten.

Elk jaar vindt in de Goede Week de wijding van de oliën plaats. Die voor de geloofslering (die vóór de doop wordt bediend aan degenen die doopcatechese gaan volgen), die voor de zieken en het Chrisma, dat voor de meeste zalvingen wordt gebruikt, zoals bij de doop, vormsel en ambtswijding. De mis vindt plaats aan de vooravond van Witte Donderdag en heet Chrismamis.

Ook dit jaar hebben vertegenwoordigers uit de parochies samen met hun pastor de heilige Oliën in ontvangst genomen en deze op Witte Donderdag aan de pastor overhandigd, vergezeld van de Paasgroet van de bisschoppen.

Naar: Liturgische gebruiken II 'Zalven met olie', uitgegeven door de Oud-Katholieke Liturgiegroep Utrecht.

Victor Scheijde (Pastor)

Voorbeden (3)

Voorbeden in de kerkdienst worden in veel gevallen gemaakt en uitgesproken door de dienstdoende priester. In parochies waar een lector is, neemt deze vaak die taak voor zijn of haar rekening. Ook zijn er parochies waar gemeenteleden die zich daartoe geroepen voelen, vaak in afwisseling met de lector, de voorbeden doen. Dit gebeurt bijvoorbeeld in Jorwerd. Een andere mogelijkheid is dat de dienst, en dus ook de voorbeden, voorbereid worden door een groep. Om lector te worden, moet je een opleiding gevolgd hebben. In die opleiding komen allerlei theoretische vakken aan de orde, maar wordt ook aandacht besteed aan de praktijk, aan het spreken en lezen in de dienst, aan houding en gebaren, aan het maken van een overweging en van voorbeden.

Ik heb ervaren tijdens mijn eigen opleiding tot lector en in de tijd dat ik deel uitmaakte van de Stuurgroep lectoren, dat het maken van voorbeden een beetje het stiefkind is. Komt dat doordat er geen duidelijke regels voor zijn of doordat onze opleiders zelf eigenlijk niet goed weten hoe ze het moet aanpakken of doordat er bij voorbeden uitgegaan wordt van de persoonlijke inspiratie? Ik heb nog het meeste gehad aan wat een ervaren lector eens tegen mij zei: dat de voorbeden

moesten gaan over wereld, kerk, nood en dood. Als je je aan dat schema houdt, zit je altijd goed. We bidden voor de wereld. Als je voorbeden wilt maken, moet je de krant lezen. Vaak is er in een bepaalde week in het nieuws veel aandacht geweest voor een oorlog of een ramp elders in de wereld. Dat is dan een aanleiding om dat land en of de mensen op te nemen in de voorbeden. Ik ga er altijd vanuit dat je je daarbij niet moet beperken tot die ene situatie: er zijn altijd meer landen waar oorlog is, meer mensen die getroffen worden; je bidt voor allemaal, maar noemt in het bijzonder de situatie die nu actueel is.

We bidden voor de kerk. Voor de kerk in het algemeen en voor de eigen kerk. We bidden voor kerken die problemen hebben, maar we bidden ook ervoor dat kerken de taak die ze in de wereld hebben goed mogen vervullen. We bidden voor dienaren van de kerk, onder andere bisschoppen en priesters, en voor alle gelovigen.

We bidden voor mensen die het moeilijk hebben. Ik herinner me nog het rijtje dat dominee Boiten (de vader van de dominee Boiten die wel eens onze kerkdiensten bijwoont) uitsprak in zijn gebed na de preek. Het eerste deel van dat gebed haakte in op de preek; het tweede deel was een vast gebed en daarin kwam de zin voor: 'Wij bidden U voor de zieken, de bedroefden, de eenzamen, de stervenden, de rouwdragenden.' Die zin heb ik vaak in mijn hoofd als ik aan dit onderdeel van de voorbeden toe ben, wat niet perse wil zeggen dat ze iedere keer allemaal aan de orde komen.. En weer: we bidden voor alle zieken, bedroefden enzovoort, maar noemen de namen die op dat moment in het bijzonder leven, mensen voor wie voorbede gevraagd is.

We bidden voor de gestorvenen. Een categorie die ontbrak in het gebed van dominee Boiten en in het algemeen in de Hervormde Kerk. Ik denk vanuit de gedachte dat de gestorvenen buiten ons bereik zijn, in de handen van God. Bidden voor de overledenen werd in mijn Limburgse jeugd in de protestantse kerk als rooms beschouwd, en alles wat rooms was, was verkeerd. Ik heb het sinds ik de Oud-Katholieke Kerk heb leren kennen als bijzonder troostrijk ervaren, dat wij wel voor de overledenen bidden. Zij worden present gesteld, zij zijn in ons midden, wij laten hen niet los. In het gebed voor hen spreken wij het vertrouwen uit dat zij geborgen zijn bij God, en dan zijn we toch weer dicht bij de protestantse opvatting.

Natuurlijk wordt niet in alle voorbeden dit schema gevolgd; ik doe dat ook lang niet altijd. Daarover meer een volgende keer.

Adrie Paasen (Lector)



In het vorige parochieblad had ik toegezegd iets te zeggen over het inhoudelijke onderwerp dat op de vorige Synode is behandeld. Het ging daarbij om de vraag wat je als Oud-Katholieke gelovige kunt betekenen in je maatschappelijk bestaan. Het presidium had voor dat onderwerp drie voortreffelijke sprekers uitgenodigd. Ik heb een van de drie uitgekozen, omdat die diepe indruk op mij maakte door de voordracht en inhoud van zijn betoog. Hans de Rie is vanuit onze kerk verbonden aan het citypastoraat in Rotterdam. Ik wil de beschikbare ruimte graag aan hem afstaan en laat hem daarom nu verder aan het woord.

Jan de Vries

Inleiding pastoor Hans de Rie

De vraag voor deze middag overspoelt me met veel gedachten, ervaringen en gevoelens. Waar kun je beginnen? Ik kan niet anders dan beginnen bij de Bron. Het is onze barmhartige God die mij zoekt, die mij doet beseffen dat ik niet zonder zijn liefde kan. Het doet me beseffen dat het Gods liefde is die mijn leven stuurt en richting geeft. Dat zijn zorgende hand op mij rust. Zijn ogen steeds op mij zijn gericht ook al kijk ik de andere kant op en denk ik het zelf beter te weten. Hij blijft geduldig mij zoeken en roepen. Hij nodigt mij uit om het voorbeeld van Christus te volgen, handen en voeten te geven met de gaven door Hem geschonken. Hij nodigt mij uit om te groeien in geloof, hoop en liefde in mijn mens-zijn, in mijn groei naar God toe.

Hij nodigt mij uit om in gemeenschap te zijn met zijn liefde samen met anderen aan de tafel van de Heer. De gemeenschap die mij leert dat ik er niet alleen voor sta in het leven, maar in verbondenheid met Christus ook de verbondenheid met anderen kan ervaren. Samen zingen, samen bidden, samen vieren de liefde van Christus. Het is een zegen om als gedoopte in de Drie-enig God, als geroepene te getuigen van Gods liefde voor alle mensen, zonder uitzondering. Om als priester iedereen uit te nodigen om in het mysterie te stappen van Gods zelfgave in Christus in het vieren van de Eucharistie.

Dat alles ervaar ik in mijn kerk: de Oud-Katholieke kerk. Maar hier kan het voor mij niet stoppen. Het gaat voor mij niet alleen maar om het koesteren van de heerlijke nestgeur van de zondagsviering, de ontmoetingen bij de koffie, de ontmoetingen bij leerhuisavonden enz. Waar het hart vol van is daar loopt de mond van over. De kerk staat voor mij niet op zichzelf. Gods liefde staat niet voor zichzelf, maar openbaart zich overal in de schepping, in het bijzonder in mensen, in zijn mensen. God laat zijn sporen na in ieders mensenverhaal. Dan is er die stem: Ga maar naar buiten.

Zet de deuren maar open letterlijk, maar vooral de deur van je hart, kijk met je ogen, luister naar de verhalen. Maar we zijn zo'n kleine groep. Er is zo veel te doen binnen. Zorg voor elkaar. Zorg voor de gebouwen. Zorg voor de begroting. Ach, we zijn maar een kleine kerk. Laat onze grote broers en zussen het maar doen. Deuren openzetten? Misschien worden de kandelaars wel gepikt. Je weet maar nooit wie er over de vloer komen. Zet die deur nou maar open en vertrouw op de steun en de werking van mijn Geest.

Zie mij in die vrouw die moet leven van het voedsel van de Voedselbank. Zie mij in die vreemdeling die overal weggestuurd wordt: vol is vol. We hebben ruimte nodig voor onze eigen mensen. Zie mij in die dakloze die overal opgejaagd wordt, want we willen netjes overkomen in

onze samenleving.

Geen dakloze op straat. Maar de centra worden overal gesloten. Bezuinigingen. Zie mij in die ex-psychiatrische patiënt die bang is om op eigen benen te staan omdat hij van de psychiater maar pillen moest slikken. Maar het onderliggende angstgevoel komt steeds weer naar boven. Zie mij in die ex-gevangene die zich schaamt en nergens meer werk kan vinden. Zie mij in die alleenstaande moeder uit Somalië met kinderen die bang is dat de kinderbescherming haar kinderen afpakt omdat ze haar kinderen niet voldoende eten kan geven. Zie mij in die vluchteling, die asielzoeker, gevlucht voor het geweld in zijn land, hopend op een beter bestaan. Zie mij in die vrouw die mishandeld is door haar man en zoekt naar veiligheid, naar bescherming. Zie mij in die jongen die zoekt naar de zin van zijn leven. Zie mij in die jonge vrouw die stemmen hoort in haar hoofd, gekweld door boze geesten en hoopt op bevrijding. Zie mij in die onbekende ander, die moslima die vragen heeft over de betekenis van het christelijk geloof.

Zet die deur nou maar open. En ze komen. Allemaal. De een wat aarzelend. De ander met vaste tred en een doel. De een brandt een kaars. De ander gaat rustig in de kerk zitten om te bidden, te huilen. De ander kijkt me aan en vraagt: 'Pastoor, wilt u naar mij luisteren ook al ben ik niet kerkelijk? Wilt u met mij bidden om me rustig te voelen?' Een ander vraagt: 'Weet u waar ik kan slapen, weet u waar ik voor weinig geld kan eten?'

Een huis vol kwetsbare mensen. Gods mensen. Hopend op een liefdevolle blik, hopend op een luisterend oor, hopend op begrip en erkenning.

God ontmoeten in het verhaal van de ander, in de ogen van de ander maakt je stil. God en de naaste ze horen bij elkaar. Ik denk aan de woorden van Jakobus: Als iemand van u beweert dat hij gelooft in God, maar dat niet laat zien in zijn daden; dan stelt dat geloof niets voor. Hij maakt zichzelf tot een leugenaar.

Ik ga naar buiten. De wijk in, de stad in. Ik kom in het buurthuis waar bewoners, hulpverleners, opbouwwerkers, politici, wijkagenten etc. elkaar regelmatig ontmoeten en elkaar inspireren met mooie ideeën om de wijk leefbaar te houden, er te zijn voor mensen. Er wordt gelachen, gemopperd. Ja, de spanningen lopen soms hoog op. Maar het gaat om het welzijn van mensen. Mensen nemen het voor elkaar op. 'Pastoor, fijn dat je er weer bent'. En ik luister naar de verhalen vol zorgen, maar ook naar de verhalen vol creatieve ideeën. Gods geest waait. Hier wil ik zijn. Ik ga naar de bijeenkomst van de winkeliers. Ze vinden het allemaal al heel gewoon dat ik er ben. Ik luister naar de zorgen van de bezielde ondernemers die het momenteel heel moeilijk hebben om het hoofd boven water te houden in deze tijd van crisis. Toch willen ze zich inspannen om gezamenlijk op te trekken: kerk en samenleving.

Wat zullen we dit jaar samen met de kerst doen voor de ouders en kinderen in de buurt? Alle verhalen, alle ervaringen neem ik mee naar de kerk en leg het op het altaar voor onze Heer.

Opeens lijkt het of de kerk geen muren en deuren meer heeft. De samenleving is in de kerk en de kerk is verbonden met de samenleving. Opeens lijkt de kerk helemaal niet zo klein. Je voelt je verbonden met zoveel mensen van goede wil. De Oud-Katholieke kerk is ook niet klein. Het is niet goed dat ze zich apart zet. Zich hier en daar zelfs afzet tegen grote broer of zus. De kerk is groot wanneer ze zich verbonden weet met andere van de grote christenfamilie. Elkaar zoeken in datgene wat ons met elkaar verbindt: de liefde van God, die liefde en zorg voor de naaste.

Het is bemoedigend om zo met elkaar op te trekken in bv. Het Convent van Kerken in Rotterdam, in het Laurensberaad, een overleg tussen pastores van de citykerken, elkaar inspirerend, elkaar

bemoedigend, met elkaar de droom levend houdend van een stad van vrede. Met elkaar concrete plannen maken voor bv. Kerkennacht, Laurentiusdag, voortzetting van het Taizé-gebed voor jongeren in de stad.

Verbondenheid met de grote christenfamilie is een groot goed. Maar er is meer. Er zijn nog meer schapen die van een andere stal zijn. In de stad Rotterdam is het Platform Levensbeschouwelijke en Religieuze groeperingen zeer actief.

Het is bijzonder om met respect voor ieder mens, met respect voor ieders overtuiging elkaar te ontmoeten en te leren van elkaar, samen plannen te maken voor de stad. Gezamenlijk stem zijn voor de zorgen in de stad, stem geven aan religie en levensbeschouwing in de dialoog met politici. Ik keer weer terug naar de kerk. De muren en de torens zijn er letterlijk nog wel, maar in mijn hart is de kerk verbonden met de stad, met de hele stad. De Oud-Katholieke Kerk is op papier weliswaar klein, maar is groot wanneer we de moed hebben om haar te verbinden met de samenleving, wanneer we de moed hebben om de dialoog te blijven zoeken met de ander, de onbekende, vreemde ander. Muren van vooroordelen vallen weg. Zorg voor de naaste.

Graag maak ik van de gelegenheid gebruik om een oproep te doen aan u namens de Beraadgroep Samenlevingsvragen van de Raad van Kerken.

Zorg om zorgverlening aan mensen die dit nodig hebben staat op dit moment als punt op de agenda. Wat kan het getuigenis zijn van de kerken m.b.t. de veranderingen in de zorg? We willen graag advies geven aan de Raad om de positieve krachten in de zorg een hart onder de riem te steken, al die trouwe werkers en vooral die vele vrijwilligers. Dank voor uw aandacht.

Licht in donkere dagen

Nu, in de winter met de sombere donkere dagen, wil ik het volgende voor mij ontroerende verhaal kwijt.

Een paar jaar geleden kwam ik als natuurgeneeskundig therapeut/masseur in aanraking met psychiatrische patiënten uit een beschermde woonvorm.

Deze woonvorm bestaat uit een verbouwde boerderij op een groot terrein (soort park). Buiten is een grote voliëre met vogels en een grote kas met planten en vele rustige plekjes en een aantal woon-units voor enkele bewoners. De meeste bewoners echter hebben een kamer in het hoofdgebouw, waar zich ook de centrale woonkamer, 'het Atrium', bevindt evenals de keuken en het kantoor dat wordt bemand door een verpleegkundige en verzorgers.

Doordat ik steeds meer bewoners als patiënten in mijn praktijk te behandelen kreeg en de mensen met elkaar naar mij toe kwamen (en daardoor ook lang moesten wachten), kreeg ik het verzoek om hen in een van de units ter plekke te behandelen. Dit sprak mij wel aan, maar ik had daar geen extra behandelbank en massagestoel en daar zit weer een kostenplaatje aan vast. Een bezoeker van mijn praktijk, met wie ik over dit onderwerp praatte, was heel enthousiast en zei dat hij hierbij wel wilde helpen door te sponsoren. Met dit idee is Stenny familie, kennissen en patiënten gaan benaderen met het verzoek of zij een bijdrage wilde leveren om dit plan te realiseren. Ook de woonvorm zelf heeft een grote bijdrage kunnen leveren. Binnen een maand was de elektrische behandelbank een feit en werd de behandelstoel door een vriend gelast en bekleed vanuit het gesponsorde geld.

Nu werk ik één dag per maand bij deze woonvorm en kan ik de hele groep ter plekke behandelen, iets wat goede resultaten geeft en waar iedereen blij mee is.

Ik leer de mensen in hun eigen omgeving beter kennen, mensen die allemaal door ernstige traumatische gebeurtenissen in hun leven psychische problemen hebben.

Het is ontroerend te zien hoe deze mensen uit hun isolement durven komen en met elkaar verbonden zijn geraakt en een warm en zorgzaam leven met elkaar opbouwen, met veel vallen en opstaan, begeleid door alternatieve psychiatrische hulp (naast de GGZ) die oog en oor heeft voor de moeilijkheden van de bewoners. Ondanks de zware medicatie zie ik hen voorzichtig opbloeien en de kwaliteit van hun leven wat verbeteren. Dit alles brengt letterlijk en figuurlijk 'licht in hun duisternis'.

In de periode voor de kerst werden er met elkaar voorbereidingen gemaakt voor het kerstfeest; er werden o.a. kerststukjes gemaakt, een prachtige kerstboom versierd en er werd een kerstdiner buiten de woonvorm geregeld. De meeste patiënten hebben geen familie of nauwelijks contact

meer met mensen buiten de woonvorm.

Eigenlijk bestaat nu hun familie nu uit de bewoners van de woonvorm. Stenny en ik zijn ook uitgenodigd om met de bewoners en begeleiders (32 personen) in een restaurant in de omgeving het kerstdiner te gebruiken. We werden om vijf uur verwacht in het Atrium, waar iedereen zich had verzameld; de één was naar de kapper geweest; de ander had een nieuwe jurk of trui aan; kortom, iedereen had zijn/haar best gedaan om er feestelijk uit te zien. Er heerste een positieve spanning; ze hadden er wel zin in, maar sommigen



zagen er ook een beetje tegenop. Al die indrukken, prikkels, dat blijft altijd goed opletten. De auto's werden ingedeeld, rolstoelen ingeklapt en we vertrokken in een lange stoet naar het restaurant, waar een warm en koud buffet klaar stond. De bediening speelde heel goed in op het gezelschap en al snel was de sfeer ontspannen. Het is ronduit ontroerend te noemen als je ziet hoe men voor elkaar zorgt. Wat een warm gevoel, wat een eer om hier aanwezig te mogen zijn en te zien hoe zij licht brengen in elkaars duisternis.

Hans Vermeulen

Uitreiking Sint Maarten Penning

Adrie Paasen is een vrouw die niet veel stilzit. Zij werkt vaak al voor dag en voor dauw. Dat kan ik opmaken uit de verzendtijd van diverse mailtjes die zij verstuurt. Hierin levert zij - al of niet ingehouden - commentaar op artikelen die anderen schrijven voor ons lijfblad De Oud-Katholiek, waarvan zij redactielid is. En wat misschien nog wel belangrijker is: zij maakt die teksten als dat nodig is - en dat is het in haar ogen dikwijls - tot fatsoenlijk Nederlands. Adrie en taal zijn een begrippenpaar. Dat bleek september vorig jaar toen zij vierde dat ze 50 jaar als lerares Nederlands aan de Meppelse scholengemeenschap Stad en Esch was verbonden. Zij haalde daarmee de krant en zelfs de televisie. Zij werd uitbundig geëerd voor haar inzet voor de school en de leerlingen.

Vandaag wordt zij geëerd voor haar inzet voor de Oud-Katholieke Kerk in binnen- en buitenland.

Mijn kennismaking met Adrie begon toen ik pastoor van de Groningse Sint Maartensparochie werd.

Wanneer er in Groningen kerk was, haalde ik haar en haar kinderen Joris en Gabriëlle op weg van Amersfoort in Meppel op en wij kwamen dan ook nog altijd op tijd aan. In Groningen

was zij lid van het kerkbestuur. Op de terugreis van een kerkbestuursvergadering

spraken wij over de vraag of zij zich al of niet kandidaat zou stellen voor de functie van lid van het Collegiaal Bestuur, waarvoor zij was benaderd.

Zij deed het. Eerst voor een volle termijn en later nog eens voor een kortere periode, omdat de gezondheidssituatie van haar man haar voor een andere taak stelde. Adrie deed dat met volle inzet. Diezelfde inzet - je kunt in dit geval wel zeggen gedrevenheid - toonde zij ook toen zij de scepter ging zwaaien in het Permanente Congrescomité van het Internationaal Oud-Katholiek Congres. Van het één kwam het ander en zo vond zij ook haar plaats in het Internationaal Oud-Katholiek Lekenforum. De eigen plaats, roeping en verantwoordelijkheid van de niet geestelijken in de kerk was en is voor haar belangrijk.

De internationale Adrie bleef echter verbonden met

haar parochiële thuisbasis Groningen,

waar zij als lector tot op de dag van vandaag haar dienst - en bij voorkeur in de voorbeden - verricht. Haar jarenlange ervaring zet zij ook in voor de landelijke stuurgroep lectoren.



Het heeft geen zin om al de kerkelijke baantjes die Adrie vervult of heeft vervuld op te sommen. Eén van die baantjes - en een behoorlijk tijdrovende - staat echter in geen van de Adresboekjes van onze kerk,

Corrector! Er kan - bijna - geen boek of brochure in onze kerk verschijnen of die wordt op het bureau van Adrie eerst taalkundig gefileerd. En daarmee bewijst zij onze, haar kerk een grote dienst.

Het is om dit alles dat de Sint Maarten Penning een terechte ering is voor Adrie Paasen
Wietse van der Velde

Johannes 20, 18a: Toen ging Maria Magdalena heen en boodschapte aan de discipelen.

Dankwoord van Adrie Paasen

Toen ik het bericht kreeg dat het Metropolitane Kapittel mij de Sint Maartenspenning had toegekend, moest ik denken aan een voorval uit 1993. In dat jaar kreeg onze aartsbisschop



Monseigneur Glazemaker een hoge Koninklijke onderscheiding. Die zou op 29 april aan hem uitgereikt worden uitgereikt worden op het Ministerie van Justitie door minister Hirsch Ballin. Als Collegiaal Bestuur mochten wij mee in zijn gevolg.

Er was in die tijd een restaurant op de begane grond van het gebouw van de Tweede Kamer met een terras ervoor. Frans de Winter, de thesaurier-generaal, had met vooruitziende blik plaatsen op dat terras gereserveerd, zodat wij daar na de plechtigheid de lunch zouden kunnen gebruiken.

Toevallig hadden die dag de vierde klassen van mijn school een excursie naar Den Haag, waarbij ze ook een bezoek zouden brengen aan het gebouw van de Tweede Kamer. Voor de grap zei ik de dag ervoor tegen mijn vierde klas: 'Nou, ik zie jullie morgen wel in Den Haag.' 'Wat gaat u daar doen?' wilden ze weten en ik vertelde dat iemand die ik kende een Koninklijke onderscheiding in

ontvangst zou nemen op het Ministerie van Justitie en dat ik mee mocht. Koninklijke onderscheiding? Daar hadden ze nog nooit van gehoord, dus als goed lerares gaf ik uitleg.

Toen we na de uitreiking op het terras zaten - het was stralend weer - zei ik tegen bisschop Horstman, die naast me zat: 'Misschien komen straks mijn leerlingen wel langs; die zijn op excursie in Den Haag.' Daarna verzonk ik zoals mijn gewoonte is in gedachten, totdat ik aangestoten werd door Horstman, die zei: 'Adrie, daar zijn je leerlingen.' En ja hoor, daar liepen ze langs, in ganzenpas, besmuikt wuivend.

Het werd steeds gezelliger op het terras. Frans de Winter liet flessen wijn aanrukken. Hij straalde van vreugde, blij dat hij ons zo'n leuke dag kon bezorgen.

Na enige tijd stootte Horstman me opnieuw aan. 'Adrie, je leerlingen.' En daar liepen ze weer. Monique Smit maakte zich los uit de rij en kwam naar me toe.

Monique Smit was een heel leuke en leergierige leerling, die altijd het naadje van de kous wilde weten, altijd doorvroeg, maar ook een kind om op een bepaald moment uit te roepen dat de keizer geen kleren aan heeft.

Ze vroeg aan me: 'Wie is het?' en ik wees op Glazemaker. Ze stapte op hem af en vroeg: 'Mag ik hem zien?' en Glazemaker opende de doos die hij gekregen had en toonde haar de onderscheiding. Ze keek er aandachtig naar en zei: Ja, mooi, heel mooi,' en vroeg vervolgens: 'Wat heeft u daar nou aan?'

Glazemaker, die niet gauw om een antwoord verlegen is, moest nu toch even nadenken en mompelde tenslotte: 'Nou, leuk voor mijn kleinkinderen om mee te spelen.'

Het verhaal heeft nog een staartje. Het bisschoppelijk paars van Horstman en Glazemaker was de leerlingen niet ontgaan. Monique Smit vroeg de volgende dag in de klas: 'Die meneer, was dat een dominee?' dus moest ik opnieuw uitleg geven. En een jongen van katholieke huize zei bij thuiskomst: 'Paasen zat in Den Haag op een terras met twee bisschoppen.' Die uitspraak werd bekend op school en ik zal maar niet zeggen welke varianten mijn collega's op deze tekst bedachten.

Als Monique Smit vandaag hier zou zijn, zou ze naar me toekomen en zeggen: 'Mag ik hem zien?' en ik zou haar de Sint Maartenspenning tonen. Ze zou aandachtig kijken en zeggen: 'Ja, mooi'. En inderdaad: hij is heel mooi. En vervolgens zou ze vragen: 'Wat heeft u daar nou aan?'

Kleinkinderen heb ik niet.

Maar ik ben er wel erg blij mee en erg trots op. En ik dank het Metropolitaan Kapittel uit het diepst van mijn hart.

Adrie Paasen (Lector en meer)

Heilig vormsel, vernieuwing en bevestiging

Het heilig vormsel is de bevestiging van de beloften die door anderen bij de doop werden afgelegd, meestal door de ouders. Bij het vormsel neemt de betrokkene deze beloften voor zijn of haar eigen rekening en wordt hij of zij vervolgens ter bevestiging daarvan door de bisschop gezalfd met chrisma, een speciale olie. Vanaf dat moment wordt iemand als volwaardig volwassen lid van de parochie beschouwd.

Dit betekent dat de parochie als geheel er voor instaat dat een gelovige gevormd wordt en daarmee zal delen in de gave van de Heilige Geest binnen de kerk als geheel. Dit wordt in beginsel tot uitdrukking gebracht door het gezamenlijk belijden van het geloof. Daarna richt de bisschop zich tot de vormelingen en vraagt hun alles af te zweren wat kan leiden tot het kwaad en vervolgens te belijden dat zij geloven. Dit afwenden van het kwade gaat terug op de vroege kerk van de eerste eeuwen. Daartegenover staat de toewending tot Christus (vgl. Handelingen 2:38 'Bekeert u en ieder van u late zich dopen in de naam van Jezus Christus tot vergeving van uw zonden. Dan zult gij als gave de heilige Geest ontvangen.').

Als de vormelingen dat gedaan hebben, wordt de Heilige Geest aangeroepen met de hymne:

'Kom, Schepper, Geest', (gezang 363 of 671) en als duidelijk symbool van overgave aan God knielt

iedereen hierbij, de vormelingen achter de bisschop. Dan vraagt de bisschop aan God om de Heilige Geest te zenden in de vormelingen en hen met deze Geest te vervullen. Dan volgt de handoplegging en het gebed van de vormelingen en dan wordt alles bezegeld met het heilige chrisma.

Ik heb al belijdenis gedaan

De laatste decennia treden in toenemende mate volwassenen van buiten de Oud-Katholieke Kerk toe. Vaak zijn ze dan al in een andere kerk toegelaten tot het avondmaal of de communie en dan zijn ze ook in de Oud-Katholieke kerk welkom bij de communie. Naar aanleiding hiervan wordt vaak gedacht dat het vormsel overbodig is, gezien het feit dat velen al belijdenis hebben gedaan. Toch is het zeer belangrijk te overwegen waar je ja op zegt (overigens geldt dat bij het deelnemen aan de eucharistie ook). Gezien het feit dat doop, vormsel en eucharistie bij elkaar horen als één kernsacrament van de kerk, wordt bij het heilig vormsel de eenheid van de kerk en haar vervulling door de Heilige Geest ten volle zichtbaar. Dit wordt benadrukt door het feit dat het de bisschop is die het heilig vormsel bedient. Hiermee staat dit sacrament in verbinding met de vroege kerk, waarin de apostelen hun opdracht de kerk voort te zetten doorgegeven hebben aan de bisschoppen. De Oud-Katholieke Kerk meent dus dat het heilig vormsel duidelijk iets anders is dan de belijdenis: het gaat immers verder dan een openbare geloofsblijdenis. Door het sacrament van het vormsel wordt de gedoopte door handoplegging gesterkt met de kracht van de Heilige Geest, en wordt door de zalving bezegeld dat hij op Christus gelijkt.

Vormselcatechese

Bij de voorbereiding op het heilig vormsel is het belangrijk dat je je bewust wordt van datgene wat je gaat bevestigen ten overstaan van de hele kerk. Dat traject wordt doorgaans vormselcatechese genoemd. Hierbij willen we gezamenlijk ingaan op je persoonlijk geloof en hoe dat ten dienste kan staan van God. Dus ook hoe je je geloof beleeft binnen de parochie en de gehele kerk. Het is dus de bedoeling om met elkaar in gesprek te gaan. Dit willen we doen rondom een aantal onderdelen van het sacrament, waarbij de geloofsblijdenis centraal staat. Graag willen we in gesprek gaan over bijvoorbeeld de volgende thema's:

Tegen welk kwaad verzet ik mij? Wat zeg ik als ik zeg: 'Ik geloof'? Wat betekent de vervulling met de Heilige Geest voor mij? Wat betekent mijn vormsel voor de kerk? De Geloofsblijdenis. Maar ook over de zeven gaven van de Geest; Wat betekent Pinksteren. De bedoeling is dit te verdelen over meerdere avonden, waarna we een avond zullen plannen waarbij we aan tafel gaan met de aartsbisschop. Het is dan de bedoeling om met de aartsbisschop in gesprek te gaan over hoe we aankijken tegen het heilig vormsel. Kort daarna zal dan het heilig vormsel worden bediend in een eucharistieviering. Tot besluit zullen we dan nog eens napraten in de pastorie over alles wat er is gebeurd, onder het genot van wat hapjes en drankjes. We hopen dan natuurlijk op goed weer, zodat we op het dakterras lekker in de avondzon kunnen zitten.

De bedoeling is de avonden zo snel mogelijk vorm te gaan geven en ik verwacht dat we daarvoor één keer in de maand zullen samenkomen. Graag zou ik de avonden in mei willen opstarten, zodat dan volgend jaar in mei de bediening van het heilig vormsel kan plaatsvinden. . Er zijn al

behoorlijk wat aanmeldingen, maar er kunnen er nog altijd meer bij. Waarschijnlijk zullen de avonden eens per maand op de dinsdagavond zijn, behalve in juli en augustus. Aanmeldingen kunnen gestuurd worden aan kerkmeester Henny van 't Slot of aan mij.

Pastor Victor Scheijde.



Andere catechese mededelingen:

- Onze parochie heeft zeer hard catecheten nodig. De landelijke kerk organiseert hiervoor regelmatig cursussen. Wilt u onze parochie versterken op dit gebied, dan kunt u zich tot de pastor wenden;
- Vanaf mei wil ik ook beginnen met de voorbereiding op de eerste heilige communie voor kinderen vanaf 8 jaar. Er zijn al enkele aanmeldingen, maar er kunnen nog kinderen bij;
- Graag wil ik weten of er jongeren tussen de 13 en 15 jaar zijn die willen beginnen met vormselcatechese (met de methode Kabaal en Verhaal). Bij voldoende aanmeldingen kunnen we hiermee van start gaan. Het is een tweejarig programma dat begint met een weekeinde met jongeren uit andere parochies.

Inrichting van de kerk in Groningen

Maandag 12 maart heeft het langverwachte gesprek met aartsbisschop Vercammen over de plannen met de kerk in Groningen plaatsgevonden. Met dit schrijven wil ik graag de eerste impressie met u allen delen, dus vooral die mensen die niet aanwezig konden zijn. Er komt zo spoedig mogelijk een kort verslag. Maar de resultaten van gisteravond zijn belangrijk genoeg om meteen even samen te vatten.

De bisschop begon met te zeggen dat met de verwerving van de kerk in de stad Groningen een oude droom in vervulling was gegaan. Vervolgens refereerde hij aan zijn laatste officiële werkbezoek (2009) waarbij ook nog eens duidelijk was geworden dat een 'eigen stek' toch het mooiste zou zijn. Dat was ook het moment waarop hij had kunnen aankondigen dat we nu een halftijds pastoorsplaats hebben (was 30%).

Nu is het dan zo ver. De pastoor is er (bijna) en de kerk is er ook (bijna). Tijd om voor dat alles dankbaar te zijn. Het is tegelijkertijd een uitdaging.

De bisschop gaf uitleg van het zich (altijd) ontwikkelende liturgisch denken. Hij vatte het samen door te stellen dat wat ons in de kern als christenen samenbindt onze doop is. Vandaar de prominente plaats van het toekomstige doopvont, bij de ingang van de kerk. Via de doop kom je de kerk binnen. De kern van het liturgische gebeuren, het liturgische centrum, is het breken en delen van het brood en het schenken en dele van de wijn, dat wat op het altaar gebeurt. Daarom hoort het altaar 'te midden' van de gemeente te staan. Niet op 'afstand', niet met een priester op een 'verhoogde' plaats. De Oud-Katholieke Kerk is niet klerikaal. Daarom bevinden we ons op dezelfde hoogte en zo mogelijk rond het altaar. Vandaar die vlakke vloer. Dit gezegd hebbende, zo



Inrichting van de kerk van de statie Twente, volgens het communio-model

legde de bisschop uit, zijn er vele praktische varianten van inrichting mogelijk. En hij benadrukte dat daarbij de beleving en het gevoel van de parochie gerespecteerd wordt. Maar hij benadrukte evenzeer dat we ons, juist vanuit onze OK traditie, willen blijven oriënteren op de oude kerk: het zit in onze naam, en ons willen blijven afvragen hoe we daar zo goed mogelijk, in deze tijd aansprekende vormen van viering voor kunnen vinden.

We spraken over zorgen en een proces van gewenning. Er werd heen en weer gelopen om te laten zien dat het misschien moeilijk is om zo te zitten tijdens de viering dat je anderen in het gezicht kijkt. De opstelling van een lezenaar, toch ook een belangrijk liturgisch 'brandpunt', waarbij de luisteraars niet meer voor, maar links en rechts van priester of lector zitten. Het is in ieder geval anders dan we gewend zijn. Hoe zal dat gaan? Ieder kreeg de kans om te reageren. De bisschop benadrukte dat er wel degelijk een visie onder ligt, maar dat er tegelijkertijd niets 'in beton gegoten' is. Hij raadde ons aan eens contact te zoeken met de 'buren', de OK Statie Twente, die in een vergelijkbaar proces zit.

Afsluitend kwam de bisschop met twee concrete vragen:

Kunnen we instemmen met het grondplan van de verbouwing (de ruimten, de indeling etc.), met dien verstande dat binnen de kerkzaal geen onomkeerbare veranderingen worden aangebracht die liturgisch dwingend zijn (m.a.w. die een zekere mate van flexibiliteit in liturgische inrichting bij voorbaat onmogelijk maken)? De algemene reactie daarop was instemmend.

Kunnen we ermee instemmen dat het gesprek over de liturgische inrichting, het 'experimenteren' daarmee, hierna voortgaat, in dialoog ook met de bisschop? Ook hiermee werd algemeen ingestemd.

Na deze instemming gaf de bisschop aan verder te kunnen en het verbouwingsvoorstel voor te leggen aan het Collegiaal Bestuur.

De bisschop sloot af met te wijzen op het unieke van het gebeuren. Hij stelde dat wij als kleine parochie misschien zelfs een voorttrekkersrol kunnen vervullen binnen de eigen kerk, maar ook daarbuiten.

Tenslotte vroeg hij aan enkele bijzondere gasten (vertegenwoordigers van De Open Hof, De Raad van Kerken Groningen en de buurtvereniging) hun reactie. Alle drie waren de reacties positief. De details daarvan en nog wat meer komen in het verslag.

We sloten de avond af met een avondgebed, het einde van een goede avond, zo was het algemene gevoel na afloop.

Ab Mollema (secretaris)

Vieringen

Elke 2e en 4e zondag van de maand zijn er vieringen in Groningen. Zolang ons eigen kerkgebouw aan de Witte de Withstraat nog niet gereed is zullen de vieringen in Engelbert zijn, aan de Engelberterweg 41. De vieringen beginnen om 11.00u, tenzij anders aangegeven.

Op de zaterdag voorafgaand aan de 2e en 4e zondag van de maand zijn er in Jorwert vieringen. Deze zijn in de Redbadtsjerke aan de Sluytermanwei om 19.00u tenzij anders aangegeven.

Zaterdag 21 en zondag 22 april
Derde zondag van Pasen, Jubilate (wit)
1e lezing: Handelingen 4: 5-12
2e lezing: 1 Johannes 1: 1-7
Evangelië: Johannes 21: 15-24
lectionarium p. 266

Zaterdag 23 en zondag 24 juni
Geboorte van de H. Johannes de Doper (wit)
1e lezing: Jesaja 40: 1-8
2e lezing: Handelingen 13: 14b-26
Evangelië: Lucas 1: 57-66
lectionarium p. 524

Zaterdag 12 en zondag 13 mei
Zesde zondag van Pasen, Vocem jucunditatis (wit)
1e lezing: Handelingen 11: 19-30
2e lezing: 1 Johannes 4: 7-21
Evangelië: Johannes 15: 9-17
lectionarium p. 274

Zaterdag 7 en zondag 8 juli
Zesde zondag na Pinksteren (groen)
Zondag van de kracht in zwakheid
1e lezing: Ezechiël 2: 1-7
2e lezing: 2 Korintiërs 12: 1-10
Evangelië: Marcus 6: 1-6
lectionarium p. 305

Zaterdag 26 en zondag 27 mei
Pinksteren (rood)
1e lezing: Genesis 11: 1-9
2e lezing: Handelingen 2: 1-11
Evangelië: Johannes 14: 8-17
lectionarium p. 282

Zaterdag 21 en zondag 22 juli
H. Maria Magdalena, de apostelgelijke (wit)
1e lezing: Sefanja 3: 14-17
2e lezing: 2 Korintiërs 5: 14-18
Evangelië: Lucas 20: 11-18
lectionarium p. 528

Zondag 27 mei
Vespers in de Rooms-Katholieke kathedraal te Groningen ter gelegenheid van de inzegening van het nieuwe altaar.

Zaterdag 9 en zondag 10 juni
H. Sacramentsdag (wit)
Feest van het heilig lichaam en bloed van Christus
1e lezing: Exodus 24: 3-11
2e lezing: Hebréeën 9: 11-15
Evangelië: Marcus 14: 12-26
lectionarium p. 286

Afzender:
Redactie Oud-Katholieke Parochie van Sint Martinus
Witte de Withstraat 2A
9726 EC Goningen

Port Betaald

